

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Малежик Ю.М., Стрільсевич Т.М., Кулініч Л.О.

**ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В
ДИТЯЧИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ХУДОЖНІХ ТА
МИСТЕЦЬКИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ІV КУРСУ МИСТЕЦЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ**

денної та заочної форми навчання

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

УДК 378.147.091.33-о2722 (042)

М 18

Педагогічна практика в дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти: методичні рекомендації для студентів IV курсу мистецького факультету / Галузь знань: 02. Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація // Укладачі: Юлія Миколаївна Малезик, Тетяна Миколаївна Стрітьєвич, Лариса Олександрівна Кулініч. – Кропивницький, 2019. – 32 с.

Укладачі:

Малезик Ю.М., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Стрітьєвич Т.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Кулініч Л.О., старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Рецензенти:

Бабенко Л.В. – кандидат педагогічних наук, професор кафедри хореографічних дисциплін, образотворчого мистецтва та дизайну;

Баранюк І.Г. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Методичні рекомендації до педагогічної практики в дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти для студентів IV курсу мистецького факультету денної та заочної форми навчання, розроблені відповідно Положення «Про організацію педагогічної практики в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка». Укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра.

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво. Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Затверджено до друку методичною радою Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Протокол № 4 від 26 листопада 2019 року.

© Ю.М. Малезик, 2019

Т.М. Стрітьєвич, 2019

Л.О. Кулініч, 2019

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Педагогічна практика студентів педагогічного університету є важливою ланкою підготовки фахівців у системі вищої освіти. У ході практики не тільки закріплюються та поглиблюються теоретичні знання, яких набули студенти у вузі, а й виробляються навички та вміння педагогічної роботи.

Основними умовами ефективності педагогічної практики є: теоретична обґрунтованість системи підготовки студентів; її навчальний, розвивальний і виховний характер; комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів її організації та проведення; забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення.

Мета педагогічної практики полягає у підготовці студентів до виконання основних функцій педагогічної діяльності вчителя, становленні і розвитку педагогічних компетенцій, формуванні професійних умінь і навичок під час застосування сучасних педагогічних технологій та нових інформаційних засобів навчання, у вихованні особистості майбутнього художника-педагога.

Завдання педагогічної практики:

- поглибити і закріпити теоретичні знання студентів й навчити застосовувати їх на практиці в навчально-виховній роботі з учнями у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти;
- сформувати у студентів уміння спостерігати й аналізувати навчально-виховний процес;
- навчити студентів здійснювати навчально-виховну роботу з учнями з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей, опираючись на знання фахових методик;
- формувати вміння і навички виконувати професійні функції: конструктивну, мобілізуючу, організаторську, комунікативну та інформативну;
- формувати у майбутніх учителів педагогічну майстерність під час виконання ними обов'язків учителя образотворчого мистецтва;
- підготувати студентів до проведення різного типу занять з образотворчого мистецтва із застосуванням методів, що активізують пізнавальну діяльність учнів;
- виробляти вміння встановлювати міжпредметні зв'язки, використовувати: ефективні педагогічні прийоми та сучасні інформаційні технології навчання;
- навчити студентів працювати з колективами учнів, батьками, а також проводити індивідуальну виховну роботу з учнями, реалізовувати творчий, дослідницький підхід до педагогічної діяльності;
- розвивати й закріплювати у студентів повагу до педагогічної професії, виховувати національні, патріотичні, моральні, естетичні якості,

— стимулювати прагнення до вивчення спеціальних дисциплін та вдосконалення власних педагогічних здібностей;

Зміст педагогічної практики визначають два модулі:

– *фаховий* – відповідальність за розробку його змісту, завдань, видів та форм роботи, критеріїв оцінювання покладається на кафедру образотворчого мистецтва та дизайну;

– *організаційний* – розробляється кафедрою образотворчого мистецтва та дизайну.

Результати педагогічної практики передбачають:

— Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення.

— Усвідомлення теоретичних основ образотворчої грамоти для застосування комплексного художнього підходу у створенні цілісного образу.

— Знання основних законів теорії композиції; її видів, правил, прийомів та засобів, володіння специфічною термінологією, розуміння стадій та вимог щодо художньої-образної побудови композиції; володіння чітким уявленням щодо гармонійної організації композиції.

— Здатність аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів, різних мистецьких технік для вирішення практичного завдання, продемонструвати знання та розуміння зображальних і виражальних можливостей різних художніх матеріалів, що застосовуються у живописі, рисунку, декоративно-прикладному мистецтві, реставруванні.

— Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел.

— Володіння навчальними методиками, теорією та методикою професійної художньої освіти та дидактикою викладання спеціальних дисциплін з фаху та формувати естетичні смаки, художні навички учнів загальноосвітніх та початкових спеціалізованих мистецьких закладів.

— Вміння визначати й оцінювати образотворчу діяльність у системі часово-зорових мистецтв, володіти образотворчою грамотою, фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів, вміти аналізувати художні твори за різними критеріями.

— Вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, керувати художньо-творчою діяльністю учнів, ураховуючи їх вікові та індивідуальні можливості.

— Володіння умінням оцінювати змістовне навантаження виражальних засобів мистецтва, розуміти вагому роль українських

- етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.
- Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі.
 - Готовність популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної само-ідентифікації.
 - Здатний до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки.
 - Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.
 - Здатність свідомо ставитися до пізнавальної діяльності, до самонавчання та продовження професійного розвитку як умови розвитку творчої особистості та професійного зросту.
 - Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат у освітньому середовищі, демонструвати принциповість, вміння відстояти власну думку, протистояти небажаному впливу, але і мати толерантність, вміння пристосовуватися, ефективно діяти в соціальних умовах, що постійно змінюються.
 - Розуміння закономірності творчого процесу: перебігу та етапів виявлення і втілення художнього образу за допомогою образотворчих засобів; розуміння особливостей художнього сприйняття: цілісного бачення, асоціативного, образного сприйняття; визначення етапів та послідовності реалізації художнього образу в мистецькому творі. Здатність до творчої уяви й образного мислення, художньої спостережливості, зорової пам'яті, виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку.
 - Здатність до саморозвитку і постійного самовдосконалення професійних творчих якостей для здійснення мистецько-культурних проєктів та продуктів діяльності, реалізація художніх заходів, мистецьких рухів, акцій тощо.
 - Здатність працювати в колективі і команді, ефективно взаємодіяти з колегами, керівництвом, учнями.
 - Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Студент організовує свою діяльність відповідно до вимог Статуту університету, виконує правила внутрішнього розпорядку навчального закладу, розпорядження адміністрації і керівників практики у частині здійснення завдань практики.

У випадку невиконання обов'язків, студент на підставі доповідної записки групового керівника може бути відсторонений від проходження практики або його робота може визначатися незадовільною. У цьому випадку рішенням деканату може бути призначене повторне проходження практики без відриву від навчальних занять в університеті. Студент, який після повторного проходження практики отримав негативну оцінку, відраховується з університету.

Студенти, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин, мають право на її продовження у вільний від навчання час.

Студенти, які не пройшли практику без поважних причин або отримали незадовільну оцінку, наказом ректора відраховуються з університету.

Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії та визначенні її розміру.

ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Оскільки студенти на певний період стають членами педагогічних колективів шкіл, то їх діяльність регламентується правилами і нормами, встановленими адміністраціями і колективами відповідних навчальних закладів, їх діяльність має узгоджуватися з планом роботи школи, вони мають дотримуватися встановлених традицій, трудової дисципліни. Стосунки студентів з учителями повинні будуватися на основі поваги, такту, взаєморозуміння.

Студент-практикант має право:

- на свободу педагогічної творчості;
- звертатися до керівників практики університету, адміністрації і вчителів школи з усіх питань, що виникають у процесі практики;
- вносити пропозиції щодо удосконалення навчально-виховного процесу в школі та організації практики;
- брати участь у роботі конференцій, педагогічної ради, зборів профспілкової організації школи;
- користуватися бібліотекою, кабінетами, їх навчально-методичним забезпеченням.

Студент-практикант зобов'язаний:

- виконувати усі види робіт, передбачені програмою практики, ретельно готуватися до занять і проводити їх та навчально-виховну роботу з учнями;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку школи, розпорядження адміністрації та керівників педпрактики у частині здійснення завдань практики.
- брати участь в організаційній, громадській, культурно-масовій роботі школи;
- приходити не пізніше як за 15 хв. до початку занять у класі, до якого він прикріплений, перебувати в школі не менше 5 днів на тиждень і не

менше 6 год. щоденно (якщо немає інших обставин, що вимагають його подальшої присутності);

- брати участь у всіх справах класу, до якого прикріплений;
- бути взірцем працелюбності, освіченості, організованості, дисциплінованості, охайності;
- бути уважним, доброзичливим і ввічливим у стосунках зі школярами, учителями, батьками, викладачами, студентами групи;
- відвідувати консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист із практики;
- узгоджувати з учителями свою присутність на їхніх заняттях;
- у випадках відсутності або запізнення повідомляти про це старосту, методиста, пояснювати причину відсутності або запізнення, надавати при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);
- у дводенний термін по завершенню практики здати звітну документацію.

Староста групи студентів-практикантів зобов'язаний:

- повідомляти студентам інформацію керівників і методистів про консультації, зустрічі, зміни в розкладі; виконувати доручення керівників і методистів, які стосуються організації і проведення педагогічної практики;
- на кінець першого тижня практики подати методисту розклад проведення студентами занять, а керівнику практики відомість на оплату вчителям шкіл.

ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Методист-керівник педагогічної практики студентів факультету:

- згідно з угодами, укладеними між університетом та базовими закладами освіти про проведення практики, проводить розподіл студентів-практикантів за базами практики та готує необхідні матеріали для відповідного розпорядження декана факультету;
- перед початком практики перевіряє підготовленість баз практики та забезпечує студентів-практикантів, методистів і керівників базових закладів освіти необхідною документацією;
- забезпечує проведення настановчих конференцій та усіх організаційних заходів перед практикою студентів: дає настанови щодо порядку проходження практики, інструктаж із техніки безпеки тощо;
- повідомляє студента про порядок звітності з практики;
- у тісному контакті з методистами відповідних кафедр та керівниками баз практики забезпечує належний рівень її проведення згідно з програмою;
- контролює умови праці і побуту студентів та проведення з ними на місці проходження практики обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу освіти, організовує облік відвідування бази практики студентами і методистами;
- у складі комісії бере участь у підведенні підсумків практики та оцінюванні її результатів;
- подає керівникові практики університету письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого вдосконалення та організації її проведення;
- організовує проведення підсумкової конференції з питань педагогічної практики.

Методист фахової кафедри:

- разом із керівником базового закладу освіти розподіляє студентів за класами, а з учителем образотворчого мистецтва визначає теми занять, які будуть проведені практикантами;
- допомагає студентам скласти індивідуальний план на увесь період практики, конкретизує згідно з програмою практики зміст навчальних занять, методичної роботи;
- затверджує індивідуальні плани практикантів;
- організовує відвідування і обговорення студентами занять та інших заходів, проведених досвідченими вчителями школи;
- забезпечує проведення студентами занять із фахових предметів, консулює практикантів при підготовці до занять, перевіряє і затверджує їх плани і конспекти, відвідує заняття, що проводять студенти, аналізує і оцінює їх, контролює виконання індивідуальних планів роботи студентів-практикантів;
- аналізує документацію, подану студентами, складає звіт за наслідками практики і подає його факультетському керівникові;
- бере участь у настановчій і підсумковій конференціях з педагогічної практики, а також нарадах з питань практики в університеті і на факультеті;
- бере участь у проведенні заліку з практики і оцінює результати практики.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ СПЕЦІАЛІСТ

За час проходження практики студент має *набути таких умінь і навичок:*

з навчальної роботи:

- користуватися навчальною програмою і скласти календарно-тематичний план із фахових предметів;
- формулювати поширену триєдину (навчальну, розвивальну і виховну) мету конкретного заняття;

– визначати тип заняття залежно від дидактичної мети і змісту теми, будувати його макро- та мікроструктуру відповідно до сучасних педагогічних технологій;

– добирати методи навчання, які активізують пізнавальну діяльність учнів, спонукають їх до творчості й самостійності, розвивають рефлексію, критичне та креативне мислення;

– застосовувати найефективніші форми і методи контролю та корекції засвоєних знань учнів, об'єктивно оцінювати їх знання і вміння та мотивувати оцінку;

– забезпечувати дисципліну і порядок на занятті;

– дотримуватись на заняттях з фаху основних принципів навчання;

– педагогічно правильно поєднувати у процесі навчання індивідуальну, групову і фронтальну форми роботи з учнями;

– добирати, а за потреби і виготовляти, роздаткові та наочні матеріали до навчальних занять відповідно до їх змісту;

– використовувати сучасні інформаційні засоби навчання, комп'ютерні технології;

– конструювати і виготовляти потрібні прилади для проведення експериментальних досліджень;

– здійснювати психолого-педагогічний аналіз заняття з фаху;

– узагальнювати передовий педагогічний досвід і використовувати його у своїй діяльності, аналізувати власні досягнення;

з виховної роботи:

– вивчати вікові та індивідуальні особливості учнів класу;

– здійснювати індивідуальний підхід до окремих учнів у навчально-виховному процесі;

– добирати форми виховної роботи, які імпонують дітям, залучати учнів до підготовки і проведення мистецьких заходів;

– використовувати у виховній роботі сучасні технології виховання, найрізноманітніші інформаційні засоби, комп'ютерні програми;

– користуватися загальнопедагогічними методами виховання;

– продумувати свою поведінку в стосунках з учителями, учнями і батьками, виявляти педагогічний такт.

Під час практики *діяльність студентів здійснюється у таких напрямках:*

1. Організаційний:

– беруть участь у настановчій конференції з педпрактики;

– ознайомлюються з навчально-виховним закладом (адміністрацією, вчителями образотворчого мистецтва);

– вивчають обладнання та оформлення фахових кабінетів;

– аналізують плани навчальної та виховної роботи школи, календарні плани вчителів образотворчого мистецтва, плани гуртків та факультативів, плани роботи методичних об'єднань тощо;

- складають індивідуальний план роботи на період практики, до якого включають навчальну, методичну роботу (*Додаток 1*);
- беруть участь у підсумковій конференції з практики;

2. Фаховий:

- відповідно до кваліфікації аналізують навчальну програму з образотворчого мистецтва на період практики;
- ознайомлюються з необхідною навчально-методичною літературою;
- добирають і виготовляють дидактичний і наочний матеріал;
- відвідують всі заняття з фахових предметів, що проводить вчитель та колеги студенти протягом практики, виконують педагогічний аналіз відвіданих та самоаналіз власних проведених занять;
- розробляють розгорнуті плани-конспекти з відповідних тем, за якими проводять заняття з фахових предметів (*Додаток 2, 3*);

Вимоги щодо змісту, обсягу завдань:

- проводять всі заняття з образотворчого мистецтва (рисунок, живопис, композиція) у певному закріпленому за студентом класі (не менше 24 годин), відвідують і аналізують заняття, проведені вчителями і студентами;
- проводять три залікових заняття (по одному з рисунка, живопису, композиції). Конспекти залікових занять затверджуються методистом не пізніше як за 5 днів до проведення;
- готують, протягом практики, одного учня до участі у творчому конкурсі, фестивалі тощо (додається фото творчої роботи та диплом учасника (за наявності));
- готують та виконують творчий проект (ескізний дизайн-проект, виставка дитячих або студентських робіт, навчально-творчий або виховний мистецький захід, майстер-клас, творча зустріч тощо), який узгоджується з сторонами практики (*Додаток 5*);
- готують і проводять (в межах профорієнтаційної роботи) віртуальну екскурсію на художньо-графічне відділення мистецького факультету ЦДПУ імені В.Винниченка (*Додаток 9, 10*);
- готують матеріали для презентації за наслідками практики на звітній конференції.

ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Перед початком педагогічної практики проводиться *настановна конференція* з питань практики, на якій методисти з фахових дисциплін ознайомлюють студентів із метою, завданнями, змістом, програмою та порядком її проходження.

На період практики в кожній групі студентів призначається староста, який веде облік відвідування студентами навчально-виховного закладу; здійснює загальну організацію роботи відповідної групи.

Протягом педагогічної практики студенти працюють згідно із індивідуальним планом роботи.

Під час педагогічної практики студенти кожної групи під керівництвом методистів залучаються до навчально-методичної роботи, вивчають передовий педагогічний досвід роботи вчителів, готують повідомлення для підсумкової конференції.

Підведення підсумків педагогічної практики здійснюється у два етапи:

- на педагогічній раді школи груповий керівник і методисти разом із представниками дирекції навчального закладу, учителями фахових предметів, і студентами аналізують та оцінюють роботу студентів;
- на підсумковій конференції, яку організовує деканат, факультетські керівники, оголошуються результати практики. Конференція проводиться не пізніше, як через 10 днів після завершення практики.

Після завершення педагогічної практики студенти повинні здати в останній день педагогічної практики, на кафедрі образотворчого мистецтва та дизайну таку **документацію**:

1. Звіт студента про проходження педпрактики (описати особливості виконання видів роботи) (*Додаток 6*).
2. Витяг з протоколу педагогічної ради школи за підсумками педпрактики студентів (*Додаток 7*).
3. Конспекти проведених занять з образотворчого мистецтва та аналізи відвіданих занять.
4. Конспекти трьох залікових занять з наочністю та фото дитячих робіт, (*Додатки 2, 3*)
5. Фото-звіт про виконання творчих проєктів з характеристикою від координатора проєкту.
6. Презентація про перебіг та результати педагогічної практики (*Додаток 9*).

На підсумковій конференції з педагогічної практики студенти презентують:

- доповіді про актуальні проблеми та перспективи проведення занять з фахових дисциплін в дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти (*Додаток 8*);
- фото звіти та презентації у редакторі програми PowerPoint (*Додаток 9*).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

За підсумками педагогічної практики студентам виставляється загальна оцінка, яка є сумою отриманих балів за результатами виконання усіх видів завдань відповідно змістових модулів: фахового, організаційного та виставляється за шкалою ECTS та національною шкалою.

Всього студент може отримати 100 балів:

- ***фаховий модуль – 90 балів, з яких:***
 1. Підготовка та проведення залікових занять: рисунок – 15 балів, живопис – 15 балів, композиція – 15 балів.
 2. Підготовка учня до конкурсу – 15 балів.
 3. Творчий проект – 15 балів.
 4. Віртуальна екскурсія – 15 балів.
- ***організаційний модуль – 10 балів, з яких:***
 1. Участь у настановній конференції з педпрактики – 2 бали.
 2. Аналіз планів навчально-виховної роботи освітнього закладу, календарні плани та плани занять вчителів фахових предметів, плани гуртків тощо – 2 бали.
 3. Складання індивідуального плану роботи на період практики, до якого включають навчальну, методичну роботу – 2 бали.
 4. Дотримання трудової дисципліни та своєчасна підготовка і здача звітної документації – 2 бали.
 5. Участь у підсумковій конференції з педпрактики – 2 бали.

Вимоги до оцінювання розробляються фаховою кафедрою.

У разі не виконання одного з модулів практика вважається не зарахованою.

ФАХОВИЙ МОДУЛЬ: РОЗПОДІЛ ЗА БАЛАМИ

- **81 - 90 балів** ставиться, якщо студент володіє глибокими знаннями: про сучасні технології навчання образотворчому мистецтву й естетичного виховання; про альтернативні програми з образотворчого мистецтва має міцні теоретичні знання. Самостійно на високому рівні здійснює професійні функції та застосовує уміння у вирішенні завдань процесу художнього навчання та естетичного виховання учнів засобами конкретного виду образотворчого мистецтва; повністю реалізував свою здатність до професійної діяльності вчителя образотворчого мистецтва, свій потенціал знань з питань педагогічної технології та методики художнього навчання; дає чіткі і методично грамотні установки на виконання учнями розумово-практичних, художньо-творчих способів дій навчальної діяльності; використовує різні способи активізації всіх учнів на занятті з урахуванням їх вікових особливостей і здійснює індивідуальний підхід до їх навчальної діяльності; раціонально поєднує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи з

урахуванням особливостей кожної з них; широко, вірно застосовує педагогічні малюнки як метод наочного пояснення навчального матеріалу; уміє викликати інтерес учнів до мовленнєво-естетичних дій, що виконуються на занятті (мовленнєве створення художнього образу за темою, тобто створення словесної картини); грамотно використовує наочні та технічні засоби навчання, як наявні, так і самостійно виготовленні; правильно розподіляє час на сприйняття творів мистецтва та дійсності, репродуктивну і навчально-творчу роботу учнів; здійснює рефлексивну діяльність.

Студент має високий рівень професійних компетенцій:

проектувальні (18 балів):

уміє здійснювати перспективне й тижневе планування власної роботи з образотворчого мистецтва й діяльність учнів класу;

виявляє самостійність та ініціативність при плануванні навчальних і позакласних занять із образотворчого мистецтва;

конструктивні (18 балів):

уміє визначити й обґрунтувати мету, зміст, методи й прийоми навчання образотворчому мистецтву;

уміє скласти розгорнутий конспект заняття з образотворчого мистецтва, при цьому виявляє самостійність та ініціативність;

уміє повністю реалізувати виховний, освітній та розвиваючий потенціал заняття;

уміє застосовувати методичні прийоми, що відповідають умовам художнього навчання та визначеної мети і завдань заняття;

уміє визначити зміст мистецького заходу з образотворчого мистецтва відповідно до рівня психофізіологічного розвитку учнів їх інтересів та зацікавлень, дібрати образотворчий матеріал і змоделювати різні форми заходів (екскурсія до музею, виставка творчих робіт учнів, соціальні творчі проекти, творчі майстерні, тощо);

процесуальні (18 балів):

вільно володіє теоретичним та практичним образотворчим матеріалом заняття, не припускається мовленнєвих та методичних помилок;

уміє використовувати на заняттях та мистецьких заходах різні методи активізації пізнавальної та творчої діяльності учнів;

володіє вміннями оцінювати рівень творчих здібностей, знань, умінь і навичок учнів відповідно до чинних норм;

гностичні (18 балів):

уміє здійснювати аналіз відвіданих занять з образотворчого мистецтва у різних аспектах;

уміє правильно намічати об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми контролю, в тому числі виставки навчально-творчих, самостійних робіт учнів;

уміє аналізувати мистецькі заходи із образотворчого мистецтва, які проводять інші студенти;

уміє аналізувати власну діяльність, оцінювати результативність проведеного заняття, мистецького заходу і вносити необхідні корективи;

уміє оформити конспект залікового заходу згідно з чинними вимогами;
комунікативні (18 балів):

безконфліктно спілкується з учнями, учителями, методистами;

має бездоганне літературне мовлення (на уроках і в позаурочних ситуаціях);

уміє правильно реагувати на зауваження, що виникають у процесі діяльності.

71 - 80 балів ставиться, якщо студент володіє знаннями: про сучасні технології навчання образотворчому мистецтву й естетичного виховання; про альтернативні програми з образотворчого мистецтва має теоретичні знання, проте вони не дуже глибокі; самостійно на середньому рівні здійснює професійні функції та застосовує уміння у вирішенні завдань процесу художнього навчання та естетичного виховання учнів засобами конкретного виду образотворчого мистецтва; в достатній мірі реалізував свою здатність до професійної діяльності вчителя образотворчого мистецтва, свій потенціал знань з питань педагогічної технології та методики художнього навчання; дає чіткі й грамотні установки на виконання учнями розумово-практичних, художньо-творчих дій навчальної діяльності, але з допомогою методиста чи вчителя; використовує різні способи активізації всіх учнів на занятті з урахуванням їх вікових особливостей і здійснює індивідуальний підхід до їх навчальної діяльності; поєднує, але не завжди фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них; вірно застосовує педагогічні малюнки як метод наочного пояснення навчального матеріалу; уміє викликати інтерес учнів до мовленнєво-естетичних дій, що виконуються на занятті (мовленнєве створення художнього образу за темою, створення словесної картини); використовує наочні та технічні засоби навчання, як наявні, так і самостійно виготовленні; розподіляє час на сприйняття творів мистецтва та дійсності, репродуктивну і навчально-творчу роботу учнів, але не завжди самостійно; не завжди здійснює рефлексивну діяльність.

Студент має середній рівень професійних компетенцій:
проектувальні (16 балів):

уміє здійснювати перспективне й тижневе планування власної роботи з образотворчого мистецтва й діяльність учнів класу;

уміє планувати навчальні заходи, при цьому виявляє самостійність, але не ініціативність.

конструктивні (16 балів):

уміє складати розгорнуті конспекти занять з образотворчого мистецтва, проте виконує це не самостійно, а з допомогою методиста чи вчителя;

уміє застосовувати методичні прийоми, що відповідають умовам художнього навчання та визначеної мети і завдань заняття, але на завжди самостійно;

уміє обґрунтувати мету, зміст, однак не завжди добирає ефективні методи й прийоми навчання;

уміє визначити зміст мистецького заходу з образотворчого мистецтва відповідно до рівня психофізіологічного розвитку дитини, дібрати відповідний матеріал, але не може змоделювати форму заходу;

процесуальні (16 балів):

вільно володіє матеріалом заняття, проте припускається окремих мовленнєвих огріхів і не завжди помічає їх у мовленні учнів;

уміє використовувати на заняттях методи активізації пізнавальної та творчої діяльності учнів, проте вибір їх обмежений;

не завжди повною мірою реалізує мету й завдання заняття;

володіє вміннями оцінювати рівень знань, умінь і навичок учнів відповідно до чинних норм;

гностичні (16 балів):

уміє здійснювати аналіз відвіданих занять;

уміє намічати об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми контролю, в тому числі виставки навчально-творчих, самостійних робіт учнів, проте вибір їх обмежений;

уміє аналізувати навчальні заходи з фаху, які проводять інші студенти, але при цьому не може внести власні пропозиції щодо поліпшення виконаної роботи;

в основному вміє аналізувати власну діяльність, але припускається незначних огріхів при оцінюванні результативності проведеного заняття з образотворчого мистецтва і внесенні до їх змісту необхідних коректив;

уміє оформити конспект навчального заходу з фаху відповідно до чинних вимог, проте при цьому припускається незначних помилок у формулюванні мети, завдань, доборі прийомів роботи тощо;

комунікативні (16 балів):

безконфліктно спілкується;

уміє правильно реагувати на педагогічні ситуації, що виникають у процесі діяльності.

56 - 70 балів ставиться, якщо студент демонструє недостатню глибину знань: про сучасні технології навчання образотворчому мистецтву й естетичного виховання; про альтернативні програми з образотворчого мистецтва має поверхові теоретичні знання, проте вони не дуже глибокі; на достатньому рівні здійснює професійні функції та частково застосовує уміння у вирішенні завдань процесу художнього навчання та естетичного виховання учнів засобами конкретного виду образотворчого мистецтва; в недостатній мірі реалізував свою здатність до професійної діяльності вчителя образотворчого мистецтва, свій потенціал знань з питань педагогічної технології та методики художнього навчання; дає не чіткі установки на виконання учнями розумово-практичних, художньо-творчих дій навчальної діяльності, не формулює їх без допомоги методиста чи вчителя; рідко використовує різні способи активізації всіх учнів на занятті з урахуванням їх вікових особливостей і здійснює індивідуальний підхід до їх навчальної діяльності; не поєднує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи з урахуванням

особливостей кожної з них; частково застосовує педагогічні малюнки як метод наочного пояснення навчального матеріалу; інколи уміє викликати інтерес учнів до мовленнєво-естетичних дій, що виконуються на занятті (мовленнєве створення художнього образу за темою, створення словесної картини); не завжди доцільно використовує наочні та технічні засоби навчання, як наявні, так і самостійно виготовленні; частково розподіляє час на сприйняття творів мистецтва та дійсності, репродуктивну і навчально-творчу роботу учнів, але не завжди самостійно; здійснює рефлексивну діяльність за зовнішнім впливом.

У студента розвинені професійні компетенції:

проектувальні (14 балів):

має певні труднощі у перспективному й тижневому плануванні власної роботи з образотворчого мистецтва й діяльність учнів класу;

не виявляє вміння планувати навчальні й позакласні заняття;

не виявляє самостійності й ініціативності при плануванні роботи.

конструктивні (14 балів):

не завжди й точно визначає й обґрунтовує мету, зміст, методи й засоби навчання; не вміє встановити конкретні завдання заняття з образотворчого мистецтва;

при укладанні конспекту заняття з образотворчого мистецтва послуговується виключно опублікованими у фахових виданнях методичними матеріалами, при цьому конспект носить характер розгорнутого плану;

не в повному обсязі реалізовує виховний, освітній та розвиваючий потенціал заняття;

не враховує рівень психофізіологічного розвитку дитини, має певні труднощі при доборі матеріалу при укладанні конспекту навчального заходу з образотворчого мистецтва;

процесуальні (14 балів):

частково володіє матеріалом заняття, припускається грубих мовленнєвих помилок, не помічає помилок у мовленні учнів;

на заняттях та мистецьких заходах не застосовує методи активізації пізнавальної та творчої діяльності учнів;

не повною мірою реалізує мету й завдання заняття;

не завжди аргументує оцінювання рівня знань, умінь і навичок учнів;

гностичні (14 балів):

демонструє фрагментарні вміння у виконанні аналізу відвіданих занять;

має значні труднощі при виконанні аналізу навчальних заходів з образотворчого мистецтва, які проводять інші студенти;

не вміє аналізувати власну діяльність, оцінювати результативність проведеного заняття, мистецького заходу і не реагує на зауваження вчителя, методиста;

при оформленні конспекту залікового заходу припускається значних відступів від вимог, не завжди дотримується структури заняття та враховує його специфіку;

комунікативні (14 балів):

у процесі спілкування з учнями, класним керівником, методистами провокує конфліктні ситуації;

не завжди правильно реагує на зауваження вчителів, методистів, колеґ-студентів

35 - 55 ставиться, якщо студент не знає: предмет, який викладає; теорії й методики навчання дисциплін; теорії й методики виховної роботи; не демонструє знань про технології навчання образотворчому мистецтву й естетичного виховання; не володіє альтернативними програмами з образотворчого мистецтва демонструє низький рівень теоретичних знання, епізодично здійснює професійні функції та не застосовує уміння у вирішенні завдань процесу художнього навчання та естетичного виховання учнів, не може визначити конкретний вид образотворчого мистецтва; не реалізував свою здатність до професійної діяльності вчителя образотворчого мистецтва, свій потенціал знань з питань педагогічної технології та методики художнього навчання; не вміє поставити установки на виконання учнями розумово-практичних, художньо-творчих дій навчальної діяльності, навіть за допомоги методиста чи вчителя; не використовує різні способи активізації всіх учнів на занятті з урахуванням їх вікових особливостей і не здійснює індивідуальний підхід до їх навчальної діяльності; не поєднує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них; частково, за вказівкою, застосовує педагогічні малюнки як метод наочного пояснення навчального матеріалу; не уміє викликати інтерес учнів до мовленнєво-естетичних дій, що виконуються на занятті; не доцільно використовує наочні та технічні засоби навчання; не розподіляє час на сприйняття творів мистецтва та дійсності, репродуктивну і навчально-творчу роботу учнів, не здійснює рефлексивну діяльність.

У студента на недостатньому рівні розвинені професійні компетенції:

проектувальні (7-11 балів):

безвідповідально ставиться до перспективного й тижневого планування навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва в класі;

припускається грубих помилок при плануванні навчальних і виховних занять з образотворчого мистецтва.

конструктивні (7-11 балів):

при плануванні мети, змісту, методів й засобів навчання припускається грубих помилок;

не вміє укладати конспекти занять;

у виховній роботі користується готовими розробками, які не може співвіднести з віковими особливостями учнів, їх інтересами.

процесуальні (7-11 балів):

не володіє матеріалом уроку, припускається грубих мовленнєвих помилок, не помічає помилок у мовленні учнів;

не може під час проведення занять і мистецьких заходів залучити учнів до активної діяльності;

під час проведення навчального заходу з образотворчого мистецтва не може вільно відновити розроблений матеріал;

на заняттях не вдається реалізувати поставлену мету;

не вміє оцінити рівень знань, умінь і навичок учнів;

гностичні (7-11 балів):

не вміє аналізувати відвідані заняття;

не відвідує навчальні заходи з образотворчого мистецтва, які проводять інші студенти;

не вміє аналізувати власну діяльність, оцінювати результативність проведеного заняття, мистецького заходу і не реагує на зауваження вчителя, методиста;

не вміє правильно оформити конспект залікового заходу з фаху;

комунікативні (7-11 балів):

не може встановити контакт з учнями;

у процесі спілкування з учнями, методистами провокує конфліктні ситуації;

не реагує на зауваження вчителів, методистів, колег-студентів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА ДО ЗАНЯТТЯ

У підготовці до конкретного заняття є необхідність дотримуватися певної послідовності, що дозволяє ефективно його провести.

1. Ознайомлення з навчальною програмою, визначення місця конкретної теми заняття в системі і структурі навчальної дисципліни. Відвідування попередніх занять з метою визначення рівня готовності школярів до оволодіння певною темою.

2. Ознайомлення з підручниками, навчальними посібниками з погляду повноти розкриття змісту теми стосовно вимог програми.

3. Опрацювання методичної літератури стосовно оптимізації навчально-виховного процесу в ході вивчення конкретного навчального матеріалу.

4. Добір і опрацювання додаткового фактичного та наочного матеріалу з теми заняття.

5. Підбір засобів навчання: таблиць, схем, моделей, предметів, додаткового матеріалу, а при потребі – їх виготовлення.

6. Визначення типу і структури заняття.

7. Вибір оптимальних методів і прийомів навчання.

8. Уявне моделювання режисерської структури заняття відповідно до мети, дидактичних завдань, вікових та образотворчих особливостей учнів.

9. Складання конспекту заняття, в якому передбачити визначення теми, мети (дидактичної, розвиваючої, виховної), виділення структурних компонентів відповідно до обраного типу, фіксація змісту заняття з достатнім методичним забезпеченням. Для студента-практиканта доцільно конспекти пробних і залікових занять записувати в зошиті, заповнювати в розгортці зошита праву сторінку, повно розкриваючи зміст і методичне забезпечення заняття, ліву сторінку спочатку залишати чистою, а в процесі консультування з вчителем, методистом, доповнити зміст і методичне забезпечення заняття.

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ З
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Груповий методист _____
(прізвище та ініціали)

«Затверджую» _____
(підпис)

«___» _____ 20_р.

Конспект залікового заняття з (рисунок/ живопису/ композиції)
(за програмою: _____)

в _____ класі
студента\тки _____ групи
мистецького факультету

(П.І.П.)

дата проведення

Кропивницький 20_р.

СТРУКТУРА КОНСПЕКТУ ЗАНЯТТЯ З ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

ТЕМА: (відповідно календарно-тематичного планування вчителя)

МЕТА:

- навчальна:
- розвивальна:
- виховна:

ВИД ХУДОЖНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: (зображення на площині, або в просторі)

МАТЕРІАЛИ ТА ІНСТРУМЕНТИ:

НАОЧНІСТЬ ТА ОБЛАДНАННЯ:

ОСНОВНА ОБРАЗОТВОРЧА ПРОБЛЕМА:

ТИП ЗАНЯТТЯ: (сприйняття мистецтва та навколишньої дійсності, або практична діяльність)

ХІД ЗАНЯТТЯ:

1. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ
2. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ОБРАЗОТВОРЧИХ ЗНАНЬ
3. ОГолошення теми та мети заняття
4. ВИКЛАДЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ (теоретична та практична частина)
5. ПОСТАНОВКА НАВЧАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ (окреслити вимоги до творчих робіт)
6. КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ УЧНІВ
7. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ДИТЯЧИХ РОБІТ
8. ПІДСУМОК ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗАНЯТТЯ
9. ПРИБИРАННЯ РОБОЧОГО МІСЦЯ
10. ОГолошення домашнього завдання

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАНЯТТЯ

Кожен вчитель повинен володіти вміннями здійснювати самоаналіз форм своєї основної діяльності, а також відвідувати та аналізувати заняття своїх колег з метою вивчення досвіду роботи і більш вдумливого ставлення до власної праці. Формування цих умінь розпочинається на педагогічній практиці. Під час спостереження й аналізу заняття необхідно дотримуватися певної програми, яка дає змогу досягти системності у вивченні змісту і ходу протікання процесу навчання на занятті.

Програма спостереження й аналізу заняття:

1. Організаційна структура заняття: початок уроку, привітання учнів, підготовка обладнання до заняття (дошка, крейда, ручки, зошити, підручники, наочні посібники та ін.).
2. Санітарно-гігієнічні умови проведення занять. Психологічна готовність учнів до заняття.
3. Тип і структура заняття: доцільність обраного типу заняття з точки зору вивчення теми. Структура заняття, її компоненти. Психолого-педагогічне забезпечення цілісності і завершеності заняття.
4. Особливості реалізації на занятті вимог принципів навчання.
5. Раціональність і ефективність використання на занятті методів навчання. Озброєння учнів методами самостійної пізнавальної та творчої діяльності; розвиток потенційних розумових здібностей учнів; використання індивідуальних, групових, колективних форм навчання.
6. Методи і прийоми та види контролю і оцінки знань, умінь та навичок учнів; об'єктивність оцінки навчальної діяльності школярів.
7. Особливості розумової діяльності учнів на занятті: а) формування уваги учнів; б) місце пам'яті в розумовій діяльності учнів; озброєння школярів методами й прийомами запам'ятання; використання прийомів для активізації різних видів пам'яті (образної, словесно-слухової, емоційної і механічної) та прийомів запам'ятовування; в) творча діяльність учнів на занятті; методи, прийоми і засоби активізації творчої діяльності (створення проблемних ситуацій, організація самостійної пізнавальної, творчої діяльності).
8. Поведінка вчителя на занятті: вміння володіти класним колективом, організувати учнів на навчальну роботу, забезпечити трудову дисципліну; конструктивні вміння; комунікативні вміння; володіння педагогічною технікою (зовнішність, вміння володіти своїм тілом – ходити, сидіти, стояти; жести, міміка, культура педагогічного спілкування; володіння в галузі психотехніки; культура педагогічного мовлення; темп роботи).
9. Результати заняття: висновки й пропозиції; досягнення мети; якість знань, умінь та навичок учнів; виховне і освітнє значення заняття; рекомендації щодо удосконалення педагогічного процесу на занятті.
10. Організаційна, логічна та психологічна цілісність (завершеність) заняття.

СХЕМА АНАЛІЗУ ЗАНЯТТЯ:

1. Прізвище, ім'я по батькові вчителя
2. Назва та номер школи
3. Клас
4. Тема заняття (відповідно календарно-тематичного планування вчителя)
5. Завдання заняття (триєдина мета)
6. Вид художньої діяльності (зображення на площині або в просторі)
7. Матеріали та інструменти до заняття (наочність та обладнання)
8. Основна образотворча проблема
9. Тип заняття
- 10.Список джерел та використаної літератури при підготовці до заняття

Характеристика діяльності вчителя:

(зауваження та пропозиції згідно встановленого зразка структури сучасного заняття з образотворчого мистецтва)

Критерії оцінювання:

1. Комплексний підхід (вирішення завдань: навчальних, розвиваючих, виховних)
2. Виділення основних, домінуючих завдань
3. Вибір раціональної структури заняття
4. Міжпредметні зв'язки
5. Наукова достовірність
6. Раціональний вибір форм навчання
7. Володіння методами та принципами навчання
8. Доцільний, вичерпний та обґрунтований вибір обладнання заняття
9. Використання наочного матеріалу
10. Використання творів мистецтва та репродукцій
11. Демонстрація прийомів художньої праці
12. Володіння спеціальною термінологією
13. Емоційність навчання
14. Доступність, врахування вікових особливостей учнів
15. Зв'язок навчання з життям
16. Творчий підхід вчителя
17. Вміння обґрунтовано оцінювати дитячі роботи
18. Художньо-творча активність учнів
19. Якість дитячих робіт наприкінці заняття

ПРИБЛИЗНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО МИСТЕЦЬКОГО ЗАХОДУ

Клас:
Тема заходу:
Мета заходу:
Форма проведення:
Оснащення:
Матеріали та інструменти:
Обладнання:
Література:

Хід заняття (заходу):

I. Вступна частина:
II. Основна частина:
1. Змагання...завдання...і т.п.
2.
III. Заключна частина:
IV. Підведення підсумків заходу:

ОРІЄНТОВНА СХЕМА АНАЛІЗУ МИСТЕЦЬКОГО ЗАХОДУ

1. Актуальність теми в даному класі.
2. Цільова установка. Як визначена мета заходу. Місце даного заходу в загальній системі виховної роботи.
3. Як була організована підготовка учнів до заходу.
4. Зміст заходу. Відповідність підбраного матеріалу завданням національного виховання, віку дітей, особливостям розвитку певного дитячого колективу.
5. Методика проведення заходу. Вміння організувати колектив учнів на спільну діяльність, спільне обговорення певних питань, уміння зацікавити, мотивувати діяльність учнів, уміння підтримувати активність учнів протягом всього заходу, урізноманітнювати методи і прийоми роботи, уміння підводити підсумки.
6. Обстановка, в якій проходив захід.
7. Педагогічна техніка студента-практиканта, його поведінка, тон, голос, ставлення до учнів.
8. Поведінка учнів, їх ставлення до заходу, зацікавленість, активність.
9. Досягнення поставленої мети: що засвоїли діти, що нового дізнались, які уміння і навички формувались, які практичні справи викликав захід.
10. Пропозиція й побажання студенту-практиканту.

СХЕМА ЗВІТУ СТУДЕНТА- ПРАКТИКАНТА

I. Навчальна робота

1. Загальні відомості про місце і час проведення практики. Прізвища вчителів із фаху. Матеріальне забезпечення кабінетів та лабораторій.
2. Відвідування занять з фаху.
3. Проведення занять самим студентом.
4. Аналіз творчих робіт, проведення тестових перевірок знань.
5. Робота з обдарованими та невстигаючими учнями.
6. Виготовлення наочних посібників.
7. Труднощі під час виконання завдань педпрактики.
8. Загальні висновки про навчальну роботу.

II. Методична робота

1. Участь у роботі педради, методичних об'єднань.
2. Ознайомлення з документами та планами роботи школи.
3. Вивчення досвіду роботи кращих вчителів (вказати конкретно).
4. Ознайомлення з психолого-педагогічною та методичною літературою під час педпрактики (вказати конкретно).

III. Висновки

1. Що дала педагогічна практика студенту?
2. Позитивні сторони організації і проведення педпрактики.
3. Недоліки в організації та проведенні педагогічної практики (які конкретно), шляхи їх подолання (пропозиції).
4. Пропозиції щодо підготовки, організації та проведення практики.

Особистий підпис _____

ЗРАЗОК ПРОТОКОЛУ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ ШКОЛИ ЗА ПІДСУМКАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Витяг
з протоколу № _____ засідання педагогічної ради

_____ (повна назва навчального закладу)

від _____ 20__ року

ПРИСУТНІ:

Директор / заступник директора школи з навчально-виховної роботи _____,
(ПІБ)

вчителі фахових предметів _____,
(ПІБ)

групові методисти _____,
(ПІБ)

студенти-практиканти _____
(ПІБ)

Порядок денний:

I. Про підсумки педагогічної практики студентів _____ курсу мистецького факультету (спеціальність _____) Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка _____
(ПІБ)

СЛУХАЛИ:

1. *Заступника директора школи з навчально-виховної роботи* (короткий виклад виступу: характеристика умов проходження педагогічної практики студентами-практикантами педагогічної практики, якісний аналіз роботи кожного студента за період практики).

2. *Учителів з фахових предметів* (короткий виклад виступу: оцінка фахових та методичних умінь та навичок, виявлених під час проведення занять та інших навчальних заходів з образотворчого мистецтва)

3. *Інші виступи* (методисти, студенти).

УХВАЛИЛИ: Педагогічну практику студентів мистецького факультету оцінити таким чином:

№ з/с	П.І.П.	За заняття ОМ	За творчий проект	За індивідуальну роботу з учнем (підготовка до конкурсу)	Загальна оцінка
1.					
2.					

Директор школи
(печатка)

(підпис)

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ДОПОВІДІ ПРО АКТУАЛЬНІ
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З
ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН В ДИТЯЧИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ
ХУДОЖНІХ ТА МИСТЕЦЬКИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Назва доповіді посередині рядка (перше слово з великої букви, без крапки): шрифт тексту Times New Roman 14, абзац 1,25, міжрядковий інтервал 1,5 – жирний. Наприклад:

**Роль наочності у підготовці до занять з образотворчого мистецтва
під час педагогічної практики**

Нижче через один інтервал, праворуч – прізвище, ім'я по-батькові автора, повна назва установи, де навчається автор; прізвище та ініціали методиста з фаху, його науковий ступінь, вчене звання: шрифт тексту Times New Roman 12, міжрядковий інтервал 1,5. Наприклад:

Гордій Ольга Миколаївна,
студентка мистецького факультету
Центральноукраїнського
державного педагогічного
університету
імені Володимира Винниченка

Методист з фаху:
Малежик Ю.М.,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач секції
образотворчого мистецтва та
дизайну

Через один інтервал текст тез, який повинен відповідати таким вимогам: формат А-4, поля: верхнє, нижнє, ліве, праве – 2 см, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5.

Список використаних джерел (без повторів) оформлюється в кінці тексту під назвою «Список використаних джерел». У тексті виноски позначаються квадратними дужками із вказівкою в них порядкового номера джерела за списком та через кому – номера сторінки (сторінок), наприклад: [3, с.87].

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ НА ЗВІТНУ КОНФЕРЕНЦІЮ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У РЕДАКТОРІ ПРОГРАМИ Microsoft PowerPoint

Презентація (англ. presentation – представлення) – це набір кольорових карток-слайдів спеціального формату до певної теми. На кожному слайді можна розмістити довільну текстову і графічну інформацію.

Презентація – це набір слайдів, де є текст, графічні об'єкти, рисунки, кнопки тощо. Презентація може містити звук, відео та анімацію – три основні компоненти мультимедіа. Її демонструють на екрані монітора комп'ютера чи на великому екрані у залі за допомогою проекційної панелі і проектора.

Створюють презентації для того, щоб ілюструвати доповіді, рекламні повідомлення, демонструвати проекти тощо.

Для створення і демонстрації презентацій призначена програма PowerPoint, яка дає змогу, зокрема, використати в презентації мультимедійні ефекти. Редько М.М. Інформатика та комп'ютерна техніка, ст.413-427.

Дослідження свідчать, що ефективність слухового сприйняття інформації становить 15%, зорового – 25%, а їх одночасне залучення підвищує ефективність сприйняття до 65%.

У пакет Microsoft Office для Windows входить додаток Power Point, який призначений для створення і редагування довільної презентації, що надають можливість поєднувати подання як аудіо- так і візуальної інформації.

Створені презентації можуть містити текст, фотознімки, малюнки, комп'ютерну анімацію процесів та явищ, звуковий супровід, автофігури, діаграми тощо. У процесі створення презентації потрібно проявити себе як сценарист, режисер, художник і вимогливий глядач.

Power Point ставить підвищені вимоги до творчих здібностей автора, його художнього смаку.

Об'єктом обробки Power Point є файл презентації, який має довільне ім'я та розширення .ppt. В цей файл входять структурні елементи презентації – слайди разом з додатковою інформацією (нотатки і т.п.)

Слайд – це фрагмент презентації, в межах якого виконується робота над її об'єктами.

Створення будь-якої презентації звичайно включає три основні етапи:

1. Проектування презентації.
2. Створення запланованих слайдів.
3. Встановлення послідовності слайдів та демонстрація презентації.

На етапі проектування визначається, з яких слайдів має складатися презентація, ретельно розробляється вміст кожного слайда, продумується їх оформлення – створюється проект презентації.

Презентація, як правило, містить не повну інформацію про предмет дослідження, а тільки ту, яка необхідна для кращого розуміння і

запам'ятовування. Слайди не мають бути перевантажені ані текстовою, ані графічною інформацією.

Тільки після цього розпочинають безпосереднє створення слайдів. Працювати над слайдами можна в будь-якому порядку. Послідовність їх чергування встановлюється на останньому етапі роботи.

Перший слайд – титульний – як правило містить назву презентації та інформацію про її автора; на наступних послідовно розкривається зміст запланованого матеріалу згідно розробленого проекту.

Додаткові вимоги до змісту презентації (за Д. Льюїсом):

- Кожен слайд має відображати одну думку.
- Текст має складатися з коротких слів та простих речень.
- Рядок має містити 6-8 слів.
- Всього на слайді має бути 6-8 рядків.
- Загальна кількість слів не повинна перевищувати 50.
- Дієслова мають бути в одній часовій формі.
- Заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайда.
- У заголовках мають бути і великі, і малі літери.
- Слайди мають бути не надто яскравими – зайві прикраси лише створюють бар'єр на шляху ефективної передачі інформації.
- Кількість блоків інформації під час відображення статистичних даних на одному слайді має бути не більше ніж чотири.
- Підписи до ілюстрації розміщуються під нею, а не над нею.
- Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі.
- Порядок редагування, форматування інформації такий же, як і у інших додатках пакету Microsoft Office.

Наступний крок – дизайн слайдів, тобто їх стиль оформлення, який відповідатиме тематиці презентації. Дизайн слайдів можна задати за допомогою галереї. Ця галерея містить найрізноманітніші варіанти оформлення, які можуть бути застосовані в залежності від інформації, що подається в презентації. В результаті ми отримуємо професійно оформлені слайди, в яких всі елементи представлені гармонійно.

Додавання анімаційних ефектів. Анімація гіперпосилань, тексту, графіки, діаграм і об'єктів використовується для підкреслення різноманітних аспектів змісту, керування порядком викладення інформації і робить презентацію цікавішою.

Ефекти анімації можуть застосовуватися до елементів на слайді, розташованих у покажчику місця заповнення, або до абзаців, які містять одиночні маркери чи елементи списків. Наприклад, можна застосувати ефект вильоту до всіх елементів на слайді або лише до окремого абзацу в маркованому списку. Крім стандартних і настроюваних шляхів переміщення, можна додати ефекти входу, виділення та виходу. Також до одного елемента можна одночасно застосувати кілька ефектів анімації – наприклад, спочатку до маркера списку застосовується ефект вильоту, а потім ефект спадання за край.

Ефекти анімації для тексту й об'єктів можна переглянути як для окремого слайда, так і для всієї презентації.

Зміна слайдів – це ефект анімації, який застосовується в поданні показу слайдів під час переходу від одного слайда до наступного. Можна настроїти швидкість кожного ефекту зміни слайдів, а також додати звук.

Microsoft Office PowerPoint включає багато різних типів зміни слайдів:

- Без переходу
- Горизонтальні жалюзі
- Вертикальні жалюзі
- Прямокутник всередину
- Прямокутник назовні
- Горизонтально шахівницею
- Вертикально шахівницею
- Об'єднання по горизонталі
- Об'єднання по вертикалі

При розробці презентації до підсумкової конференції педагогічної практики, необхідно керуватись наступними рекомендаціями:

1. Назва презентації (наприклад: «Виставка художніх робіт учнів 3-А класу, Дитячої художньої школи м. Кропивницького»)
2. Прізвище, ім'я по-батькові студента-практиканта
3. «Творчі роботи учнів 3-А класу» або «Виставка робіт учнів 3-А класу» або «Чарівний світ мистецтва 3-А клас» і т.п.
4. Творчі роботи бажано розподіляти по темам проведених занять у згаданому класі, які обов'язково слід підписувати (ПІБ учня, можна творча назва роботи)
Наприклад: «Золота осінь», «Емоційний пейзаж», «Осінній натюрморт» і т.д.
5. Обов'язково декілька слайдів з відображенням процесу створення творчої практичної роботи
6. Наприкінці презентації бажано розміщувати слайди із зображенням виставки дитячих робіт, групових та колективних фото.
7. Презентація розробляється для занять з фахових предметів та інших заходів з образотворчого мистецтва під керівництвом групового, фахового методиста та узгоджується з ним до її представлення не менш як за 5 днів до підсумкової конференції.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ (віртуальна екскурсія), в межах профорієнтаційної роботи, має містити наступну інформацію:

1. Відомості про мистецький факультет, як підрозділ ЦДПУ ім. В.Винниченка.
2. Про кафедру образотворчого мистецтва та дизайну (спеціальності).
3. Викладацький склад (напрямки творчої та наукової діяльності).
4. Предмети, що вивчаються, аудиторії та обладнання, зразки навчальних та творчих робіт.
5. Студентське життя (пленери, екскурсії, навчальні та розважальні заходи тощо).

Інформація має бути подана в легкій, для сприймання дітьми шкільного віку, формі.